

DÜNYA KALİTE AKADEMİSİ

BALIK KILÇIĞI DİYAGRAMI

BALIK KILÇIĞI DİYAGRAMI

Problemler için birçok olası sebebi tanımlamaya yarayan, Ishikawa ya da sebep-sonuç diyagramı olarak da tanımlanan balık kılçığı diyagramı, 1943 yılında Dr. Kaoru Ishikawa tarafından Tokyo Üniversitesi'nde geliştirilmiştir. Şekil itibarı ile balık kılçığını andırdığı için bu ismi almıştır. Problem çözmede kullanılan temel tekniklerdendir. Balık kılçığı diyagramı, bir problemin olası tüm sebeplerini ve aralarındaki ilişkiyi net bir şekilde belirleyebilen bir araçtır. Bir problemin olası nedenlerini belirleme ihtiyacı doğduğunda ve genel düşünceler tekdüze hale geldiğinde uygulanır. Zira paydaşların problem için genel bir bakış açısı geliştirmesini sağlayan bir tekniktir.

Fonksiyonu

Balık kılçığı diyagramı güçlü, çok yönlü ve nitelikli bir araçtır. Bu diyagram vasıtası ile iyileştirilmeye çalışılan kalite problemini doğuran etkenler net bir şekilde belirlenir ve sorunun kaynağına inilebilir.

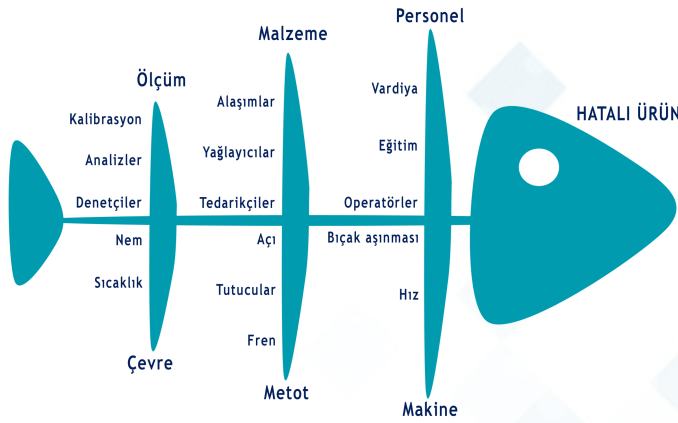
Dolayısı ile önemli sebepler üzerinde durulabilir ve kalite problemleri henüz ortaya çıkmadan önlenabilir. Takım üyelerinin sebepler arasındaki ilişkiyi kolayca görebilmesi ve bu motivasyonla problemin nedenini belirlemek için fikir oluşturmaya daha açık halde olabilmeleri de balık kılçığı diyagramının diğer bir avantajıdır. Diyagramın hazırlanması ve yorumlanması problemlere ve sebeplerine bütün bir proses halinde bakabilme fırsatı sunması nedeni ile geliştirme işlemlerine de olanak sağlar. Balık kılçığı diyagramı yönteminin en değerli kazanımı beyin fırtınasına olanak sağlayıp paydaşlara konu üzerine dikkatle eğilmelerine ve ortaya çıkan düşünceleri kullanışlı şekilde kategorize etmelerine imkân tanınmasıdır.

- Belirlenen kalite problemi hakkında açık müzakere ortamının oluşmasına olanak sağlaması,
- Bir problemi oluşturan birçok nedenin görülmesini ve anlaşılmasını sağlaması,
- Paydaşların katılımı bütün düzeylerde olacağı için takım içinde daha iyi iletişim sağlaması

balık kılçığı yönteminin üç temel getirisi olarak sıralanabilir.

Örnekte hatalı ürün oluşumu probleminin olası nedenlerini bulmak için bir balık kılçığı diyagramı oluşturulmuştur. Ana kategoriler; ölçüm, malzeme, personel, çevre, metot ve makinedir. Ölçüm kategorisinde kalibrasyon, analizler ve kontrolü yapan kişilerin probleme neden olabileceği düşünülmektedir. Malzeme kategorisinde alışım, yağlama malzemesi ve tedarikçiler üzerinde durulmuştur. Personel kategorisinde vardiya, eğitim ve operatörün soruna neden olduğu belirtilmiştir. Çevre kategorisinde nem ve sıcaklık birer etken olarak görülmüştür. Metot kategorisinde açık, tutucular ve fren sorun olarak ele alınmıştır. Son olarak makine

kategorisinde ise hız ve bıçak aşınmasının hatalı ürünlere sebep olabileceği üzerinde durulmuştur. Bu şekilde probleme neden olabilecek etkenler belirlenmiştir.

Kullanımı

İlk olarak geliştirilmek istenen kalite karakteristiği belirlenir, sonrasında bu kalite özelliği ile ilgili ana sorun veya sonuç belirlenir. Balığın omurgası ok şeklinde çizilerek uç kısmına ana problem yazılır. Daha sonra problemin sebebi olabilecek noktalar ekip olarak tartışılır ve bulunan dallar diyagrama kategori olarak eklenir. Eklenen kategoriler omurgaya kılçık şeklinde çizgilerle bağlanır. En son basamakta sebepler, tüm kategoriler altına ayrıntılı şekilde yazılır. Bu sebepler belirlenirken her kategoriye “bu durumun neden olduğu” sorularak ilerlenir.

Nihayetinde farklı düzeylerde sebepler belirlenerek birbirleri ile ilişkilendirilir ve problemin temel etkenleri ortaya çıkarılır. Bunlar, küresel endüstri ölçeğinde düşünüldüğünde insan, makine, metot, malzeme ve çevre olarak sınıflandırılabilir.

BÜNYA KALİTE AKADEMİSİ

EĞİTİM
DANIŞMANLIK
BELGELENDİRME
KALİTE YÖNETİMİ

Daha fazlası için:

Telefon açın

+90 224 240 04 06

Ziyaret edin

www.dunyakaliteakademisi.com

Geri bildirimde bulunun

info@dunyakaliteakademisi.com